(*a*) whether the Government has received any representation regarding the establishment of City Improvement Trust Board for Davanagere City;

(*b*) if so, the steps taken in this regard ?

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration.)—

(*a*) Yes.

(*b*) Action will be taken to set up an Improvement Trust Board after the Mysore Urban Development Boards Bill, 1973 is finalised.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(*i*) *re:— Acute scarcity of drinking water in Tumkur Town.*

Sri K. Abdul Subhan(Tumkur).— I call the attention of the Minister for Municipal Administration to the acute scarcity of drinking water in Tumkur Town.

Sri B. Basavalingappa.—(Minister for Municipal Administration).—I state as follows.

The Water supply and distribution in Tumkur Town is being maintained by the Town Municipal Council, Tumkur. There is some scarcity of drinking water in Tumkur town due to increase of population.

The water nuppiy to Tumkur town at present is in the order of 8 gallons per capita per day and is not adequate. Improvements by sinking of test wells in waste weir halla of Mydala Tank and Gulharvi village taken by the Public Health Engineering Department had to be abandoned due to the agitation by ryots. Action Taken for sinking borewells in the feeder halla of Agrahara Tank in Suvarnamukhi also had to be abandoned on similar grounds. The condition of water supply being nnsatisfactory and on a request made by the Municipality several alternatives including the one by raising the capacity of Mydala tank and others were in-

vestigated. On economic grounds, the supply to the town by borewells is found to be feasible. Keeping in view the above feasibility and the availability of fast drilling rigs and the underground water source being favourable for being tapped for supply of water to the Tumkur town. Proposals for drilling a number of bore wells in and around Tumkur town was got at a cost of Rs. 54.25 lakhs to provide 20 g. p. c. d. to the prospective population estimated to be 1,00,000 souls by 2001. Detailed plans and estimates are yet to be prepared by the Chief Engineer (Minor Irrigation and P. H. Engineering).

Sri K. Abdul Subhan.—The hon. Minister has been pleased to inform us that the proposal for sinking borewells has been given up because of an agitation by the raiyats. There is one more proposal to sink borewells. If an agitation were to come from the raiyats, may I know the attitude of the Government ?

Sri B. Basavalingappa.—As the hon. member comes from that area, he may just persuade the people who are agitating against tapping of water from Mydala tank not to do so. The Government has no objection to take up the scheme at any time. Since the people are agitating against tapping of water from this source, we have to resort to sinking of borewells.

Sri Abdul Khuddus Anwar.—When are you going to take up the work of sinking of borewells ?

Sri B. Basavalingappa.—We will take up that work soon.

(ii) re: Acute scarcity of water in Gulbarga City.

Sri Mallikarjuna Kharge.—(Gurmitkal) I call the attention of the Minister for Municipal Administration to the acute scarcity of water in Gulbarga City.

B. Basavalingappa.—(Minister for Municipal Administration).—I state as follows.

The present population of Gulbarga City is 1.43 lakhs. Water is supplied to the City from Bhosga Tank, the main source of water supply to the extent of 9 lakns gallons per day. It is further augmented to an extent of 5 lakhs gallons per day from 36 borewells in different areas of the City. Thus it works out to 10 gallons per capita per day.

The water supply position in some parts of the City is detailed below:

1. Station Area:

There are 5 borewells in this area which yield one lakh gallons per day for a population of 15,000. The per capita supply works out to 6.7 gallons per day.

2. Mill Area:

There was shortage of water supply in this area. Hence a borewell was commissioned recently which yields 5,000 gallons per hour and water is being pumped for 8 hours daily. The per capita supply in this area is 8 gallons per day.

3. Harijan Colony (Weaker Section Colony) :

At present 10 borewells are working in this area having a total yield of 10,000 gallons per hour and pumping is being done for 8 hours daily.

4. Station Dwelling Area:

One borewells is provided in this area having an yield of 1,500 gallons per hour. The water is being pumped for 8 hours daily for a population of 3,000. The per capita supply works out to 4 gallons per day.

Thus it is seen that all the localities are getting minimum drinking water supply needs while for the City on an average the per capita supply is nearly 10 gallons per day, which cannot be said as unsatisfactory.

In addition to the present water supply arrangements a scheme costing Rs. 89.68 lakhs for the 2nd stage water supply, with Manjra River as source, is under execution. With the completion of this scheme, it is proposed to supply 25 gpcd. for a prospective population of 2 lakhs.

Sri Mallikarjuna Kharge.—Sir, the Hon. Minister has informed us that 10 borewells are working in the Harijan Colony. Though the hon. Minister has ordered for digging of 10 borewells in Harijan colony the water tap connection has been given to other areas but not to the Harijan colony. May I know whether this fact has come to the notice of the Hon. Minister ?

Sri B. Basavalingappa.— Since the information has been given to me just now, I shall examine it and set right the matter.

(iii) re: Acident at Doddipally and Arabikothanur villages.

Sri C. Byre Gowda (Vemgal).—I call the attention of the Minister for Revenue to the fire accident at Doddipally and Arabikothanur villages.

Sri N. Hutchmasthy Gowda.—(Minister for Revenue) I state as follows.

There was an accidental fire at Arabikothanur village Kolar Taluk on 15-1-1973 as a result of which houses of the following 8 persons were gutted in fire.

Sriyuths:

1. Hanumappa, son of Munishami.
2. Sall Balappa son of Munishami
3. Erappa son of Kuntappa.
4. Hanumappa son of Munishamappa.
5. Chinnappa son of Kenchappa.
6. Kenchappa son of Munishamappa
7. Pillappa son of Lakshamanna ; and
8. Venkatagiri son of Munishami.

It is stated that these persons had been to the fields at the time of fire. They tried their level best to put off the fire and the Patel also phoned to the Fire Brigade,Bangalore. By the time the fire brigade reached the village the houses were gutted and the food grains, clothes, jewels were lost in the fire. The loss is being estimated by the Local Officers and necessary cash relief will be paid to the sufferers as per Rules.

There was an accidental fire at Doddipally Village, Bagepally Taluk on 11-2-1973 as a result of which ten thatched huts and live stock belonging to the following persons were destroyed.

Name of Sufferers	Live Stock
Sriyuths :	
1. Bayappa son of Byreddy	Hens—97
2. Peddakadirappa son of Erappa	Sheep—34
3. Chinnakadirappa son of Erappa	Goat—4
	Cows—3
	Calf—1
4. Nanjappa son of Subbanna	Bullocks—2
	Buffalow—1
5. Cheemala Muthanna	—
6. Pedda Venkata	—
7. Kogara Peddanna	—
8. Yeddala Chinnamma	—
9. Kogara Byappa	—
10. Papamma wife of Venkatarayappa	—

The live stocks noted above were killed in the said fire accident which are stated to belong to the sufferers. There is no loss of human life in the accident. The loss is being estimated by the Local Officers. Necessary cash relief will be sanctioned to the sufferers as per rules.

Powers have been delegated to the Revenue Officers to grant relief to victims of natural calmities as noted below:

(a) In case of loss upto Rs. 200	full extent
(b) In case the loss is more than Rs. 200 but not more than Rs. 1,000	50 per cent of the loss subject to a minimum of Rs. 200
(c) In case the loss exceeds Rs. 1000	Rs. 500

The cash relief indicated above will be in addition to the grant where necessary of building materials of the value not exceeding Rs. 300.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಪಘಾತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಪೈಕಿ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಂದು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೋಲಾರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ it is being estimated ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ನೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ಸ ಆಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೂಲ್ಸನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ; ಆದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಫೋನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ೮ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಏನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

WITHDRAWAL OF STRIKE BY THE HOUSE SURGEONS

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ನಿನ್ನೆಯದಿವಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ. ಸಮಯ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸ್-ಸರ್ಜನ್ಸ ವಿಷಯ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್‌ಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನಗಳು ಕಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಳಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲಸವಾಗುವ ಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನಗಳು ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವ ವಿರಸ ವಾತಾವರಣ ಏನು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಆ ಒಂದು ಪರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಅವರು ೨೪ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಟಫ್ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ತಾವು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅಪ್ರೋಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏಕೋ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿಲ್ಲ ಎತ್ಕೊಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೌಸ ಸರ್ಜನಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇದು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸವೆಲ್ಲ ನಡೆದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನಾನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೆ. ಸಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಇವೆಯೆಂದರೆ ಆ ಹಾಸ್ಪೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ನೀರು ಸೋರುತ್ತದೆ. It has been converted into so-called hostel for these House Surgeons. ಅವರು ಬಹಳ ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪು ಆಟಟ್ಯೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಈ ಅಪ್ರೋಚ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ನಾವೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು I hate the Doctor's; I hate the Doctor's profession ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹ್ಯಾಂಡ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಷಃ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.— ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಹೋದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಗಡಸುದಾರಿ ಹಿಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೨೪ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತರಹ ಅಪ್ರೋಚ ಎತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. I am really very sorry that Mr. Krishnan, an experienced and seasoned parliamentarian, should rake it up. I have made the position candidly clear yesterday. If they want to hold a pistol and ask me to come down I will be the last man to come down. I would like the hon. Member not to bring trade unionism here. Government knows its mind. The House has given its verdict. Every section of the House has agreed with me and I am grateful to them. I am not going to be cowed down by these methods. The only way is it come reasonably and have a talk.

Sri H. S. SIDDAPPA.— They don't come under the trade union...

Sri AZEEZ SAIT.— It is an essential service. Government is quite correct in its decision.

MADAM SPEAKER.— I request the hon. Member Sri Krishnan not to precipitate matters. Let it take its own course.

POSTPONEMENT OF REVENUE COLLECTION IN ARASIKERE

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಆರಸೀಕೆರೆ).— ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್‌ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪೋಸ್ಟಪೋನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ

ಆದನ್ನು ಕನ್ಸಿಡರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಗೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರ ತಕ್ಕ ಪಾರ್ಟಟಮ್ ಲೋನನ್ನು ಮಿಡಿಯಂ ಲೋನಾಗಿ ಕನವರ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೊನ್ನೆ ೧೪ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಾವಾಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಗಳು ಹೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾವಹಾಕಿದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವ್ವೊತ್ತು ಆ ಬಡ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಾವಾ ಹಾಕಿ ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನುಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರು ದಾವಾ ಹಾಕಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ನಾನು ಈಗ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಭೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಛೇಂಬರಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

SPREAD OF CHOLERA EPEDEMIC IN HASSAN DISTRICT ETC.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).— ನನ್ನ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ

ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಲರಾ ಎಪಿಡಮಿಕ್ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಾವುಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್‌ಜಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಕ್ಸೆನ್ನಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕಾಲರಾ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಟಗಾರಿಕಲ್ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಾಲರಾವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).— ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಲರಾ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಆಗಿ ಆದರಲ್ಲಿ ೨–೩ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿಹೋದರೆ ಕೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ದಿನೇ ದಿನೇ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಂಭವ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

10-00 A. M.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ, (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).— ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಿದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ರೋಗ ಹರಡುವ ಸಂಭವ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸೆನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಟ್ಟು ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಮೆಜರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋ ಎಂಟಿಟಿಸ್ ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಡೈರೆಕನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. I told them it is nonsense to assume that it is Gaster enteritis and told them to proceed on the assumption that it is Cholera and take preventive action. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ವೆಹಿಕ್ಯುಲರ್ ಪೊಸಿಶನ್ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ

ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪುನಃ ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಳೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಈ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಂಪ್ಟಮ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನುಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಹಾಸನದ ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ರವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಂದಂತಹ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಬರೀ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಹಾಸನದ ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

QUESTION OF PRIVILEGE AGAINST THE MINISTER FOR LABOUR

re : Purchase of chassis by the M. S. R. T. C. and Selection of a site for M. S. R. T. C. workshop at Raichur.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಮಾನ್ಯ ಅಂದಾನಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಚಾಸಿಸ್ ಪರ್ಚೇಸ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತಪ್ಪು ಉತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನನ್ನು ಎತ್ತಲು ತಮ್ಮ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ೨-೩-೧೯೭೩ ರಂದು ಅಂದಾನಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮುಗಂ ರವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ದೊರೆತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು

ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಕಮೀಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ತಾ. ೨೬–೩–೧೯೬೩ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಂದಾನಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಎರಡನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಟೆಂಡರ ಕರೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಡಿ. ಜಿ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಡಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಥವೇ? They come under the direct stores purchase. There is an accepted rate all over the country. Is it not a fact that the Officers have not advised you to purchase this Dodge Chassis?

Sri AZEEZ SAIT.— I am not a purchasing authority. The Officers have not advised me like that.

Sri M. S. KRISHNAN.— Even much against the advice of the Officers *i. e.*, the technical officers, the Minister prevailed upon purchasing these chassis. Is it not correct?

Sri AZEEZ SAIT.— That is not a correct position. I do not know how the Hon. Member got this information. The position of the chassis is very acute. The Government of India recommended only for the purchase of Leyland and Benz which I did not agree. There was a joint meeting of officers in my chambers where the Chief Mechanical Engineer said they are also good engines and they could be purchased."

ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜಾಯಿಂಟ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಸಹ ಅವುಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಾಸಿಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಾನು ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

106th Meeting held on 11th July 1972. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"Subject : No. 30 : Purchase of Dodge, Fargo and Bed Ford Chassis — Proposals.

Resolved on No. 2208. The note and the implications were fully considered by the Board in view of the shortage of chassis. Resolved that the Chairman and the Vice-Chairman were authorised to purchase 3 chassis of Fargo Make from M/s Sundaram Motors Private Limited, Bangalore and 3 numbers of Dodge Chassis from M/s Karnataka Corporation, and 7 numbers of Bedford Chassis from M/s India Garage, Mangalore on such terms and conditions as may be decided in consultation with the Chief Mechanical Engineer, the Chief Accounts Officer and the Controller of Stores purchases."

This is the first resolution on 11th July 1972.
The second resolution is on 9th August 1972.

"Subject No.15 : Consideration of the proceedings of the Meeting held in the Chambers of the Hon. Minister for Transport and Tourism, Government of Mysore, on 13-7-1972 and 18-7-1972 regarding the purchase of Bedford and Fargo Chassis.

This was taken up as an additional subject. The Board reviewed the acute position arising due to the held up of non-supply of Leyland and Telco Chassis and the large number of chassis pending supplies and considered that Bed Ford, Dodge and Fargo chassis have to be purchased to meet the essential requirements and resolved that the Chairman and Vice-Chairman, Commissioner for Home Affairs and the Secretary to Government of Mysore, Home Department and the General Manager, to be empowered to purchase 50 numbers of Bed Ford Chassis from M/s India Garage, Bangalore, 25 numbers Dodge Chassis from M/s Canara Sales Corporation and 25 Fargo, Chassis from M/s Canara Industries. If either of these makes is not available, to make up the sanctioned number, any one of these makes

may be purchased subject to the general guidelines indicated in the note of the proceedings held in the Chambers of the Minister for Transport." On the same day, *i.e.*, 9th August 1972, after this Board Resolution, in the evening at about 4-45 P. M., the undermentioned members of the Board met the Hon'ble Minister for Transport in his chambers:—

1. Chairman,
2. Vice-Chairman,
3. Home Secretary,
4. General Manager,
5. Joint Secretary to Govt., Finance Department,
6. Transport Commissioner,
7. Sri C. J. Kamalani,
8. ,, Maqsood Ali Khan,
9. ,, K. Siddaiah,
10. ,, B. M. Rame Gowda,
11. ,, K. B. Mudunda Prabhu, and
12. ,, D. M. Shankarappa.

Again, the Resolution is like this :

"Several matters pertaining to the Corporation were discussed. Among other matters, the Board agreed after discussion with the Transport Minister in his chamber that for a proper evaluation of the newly offered Dodge and Bedford chassis proposed to be purchased to meet the shortage of the vehicles so urgently required-50 Dodge and 50 Bedford may be purchased". In the morning they decided to purchase 50 Bedford, 25 Bedford and 25 Fargo, but again in the evening in the chambers of the Minister for Transport it was decided that 50 Dodge and 50 Bedford chassis may be purchased after the matter regarding the terms and conditions *etc.*, are finalised by the Hon'ble Minister for Transport. The General Manager was empowered in the afternoon in the Minister's chamber only under the guide lines of the Hon'ble Minister for Transport. ಅದು ಕ್ಯಾಟಗಾರಿ ಕಲಿ ಆಗಿದೆ. Terms and conditions are to be finalised by the Hon'ble Minister for Transport ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನನಗೆ ಪರ್ಚೇಜಿಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ನನಗೆ ಅಡ್ವೈಜ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ ಆಫ್ ಆಫಿಸರ್ಸ ನಡೆದಿದೆ. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"The Government of India recommended only for the purchrse of Leyland and Benz". This he did not agree. "There was a joint meeting of officers in his chambers".... This is the reply given by the Minister. I suspect the *bonafides* of the Hon'ble Minister. ಬೋರ್ಡ ಮೀಟಿಂಗ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುದಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

The Board took a decision to empower the purchase ಎಂದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಪರ್ಚೇಜ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸಪೋರ್ಟ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಆ ಪಿಕ್ಚರ್‌ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪವರ್ಸ ಆಂಡ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ ಆಫ್ ದಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ 'ಜ'ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:—

(g) "The purchase of vehicles of such types as may be suitable for use in the Road Transport Services operated by the Corporation".

ಇವತ್ತು ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ ಪವರ್ಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಪವರ್ಸ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ವೈಸ ಚೇರಮನ್ನಿಗೆ ೨ ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ, ಚೇರಮನ್ನರಿಗೆ ೩ ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ, ಮೂರು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅವನ್ನು ಪರ್ಚೇಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ೧೩-೩-೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ ಚಾಸಿಸ್ ಬೆಡ್‌ಫೋರ್ಡ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಗೊ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೋನಾಫೈಡಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು

ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಮೋಷನ್ನಾಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಾಸಿಸ್ ಪರ್ಚೇಜ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯನವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮೀಟಗೆ ರೆಫರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ರಾಯಚೂರಿನ ಡಿಪೋಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯವರು ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮೀಟಿಯವರು ಆ ನಿವೇಶನ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೇ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಇದೇನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ "ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಈ ಸ್ಥಳ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೋರ್ಡಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಯಾವ ಡೈರೆಕ್ಷನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಆ ಸಮಾರಂಭವು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ" ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಕ್ಸೂದಾಲಿಖಾನ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ರಾಮೇಗೌಡ ಇವರು ಇದ್ದಾರೆ.

Land belonging to Sri. Lakshman now decided to be purchased. ಇದರಬಗ್ಗೆ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿರತ್ಕದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"This is situated on the Road leading to Kurnool which is about 1½ miles from the bus-stand and the Depot. Acquiring this land has been under the consideration of the Corporation. Though about 13 acres of land is available, this land is of irregular shape. The land is uneven in the middle portion which in between two roads, is full of local depressions and forms part of the tank bed. On the other side, there is a good well and the land is being cultivated for the purpose of growing vegetables, flowers and fruits. Now there is a big well in this land, and this is again in a

low lying area which involves heavy cost for developing and proper levelling. The area includes a small tank and is close to the grave yard. Considering the distance and the huge cost involved in levelling, *etc.* It was opined by the Committee that this land is not very suitable and that we should consider some other alternative land in a better locality."

ಇದು ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರ ಬೋರ್ಡಿನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯವನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಏನು ಬೇಕು? ಮುಂದೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

"If no other suitable land is available, then the question of taking about 12 acres of land belonging to Mr. Lakshmana excluding the tank may be considered."

This is the opinion of the sub-committee.

ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ದಿವಸ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಥಳಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ೩೭ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು.

Resolution:—Subject No. 12—Acquisition of land for Divisional Workshop at Raichur.

"The Hon. Minster for Transport, Chairman, MSRTC inspected the land at Raichur on 10-1-1973 and as no other land suitable for the purpose was available, it was decided that the land belonging to Subhash Medical Stores, situated in Raichur–Yelburga–Kurnool road be taken over to the extent of 32 acres for locating the Divisional workshop, divisional offices, *etc.* The owner of the land is saying that if Rs. 7,000/–is given per acre, he is prepared to hand over possession, provided the purchase is made by direct negotiation." ಡಿಪೊಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರೀಜನಲ್ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

"The Deputy Commissioner Raichur, has intimated that the price of Rs. 7000/-per acre is reasonable. The approximate cost involved will be the price for the area at Rs. 7000/-per acre plus expenditure towards executing the sale-deed and registration charges.

The matter is put to the Corporation to acquire the land."

ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ– ಸುಭಾಷ್ ಸ್ಟೋರ್ಸಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರ ಜಮೀನನ್ನು ಹಿಂದೆ ೬೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ೩೩ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇವರು ೩೨ ಎಕರೆಯನ್ನು ೨ ಲಕ್ಷ ೨೪ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಂದು ಫಿಷಿ ಡೀಲಿರಲಿ–ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ನಾನು ಈಗ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ–ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. We have got better opportunities for these things, either by moving a no-confidence motion or when the matter comes up before the privileges Committee, I will say at that time what was working in the mind of the Minister while purchasing the land. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪುವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಸಮಿತಿಗೆ ರಿಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ನರಗುಂದ್ ಮಠ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರ ೨೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ನ್ಯಾರದಗದ್ದೆ ಮಠ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ೪೦೦ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ಭೂಮಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಡಿ. ಸಿ. ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಲೆಟರನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಹೇಗೋ ಅಂತೂ ಆ ಕಾಗದ ಅಲ್ಲಿದೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—I take very strong exception for that. Let him say categorically. Let him not misuse the privilege of the House. I have been demanding that from the beginning. The Leader of the Opposition should be categorical in his statement.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇನ್ನೂ ಮನ್ನೆತಾನೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ತಾವು ಒಂದು ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು.

Sri. H. D. DEVE GOWDA.—That is altogether a different thing. This House has got every right to question the *bona-fides* of a Minister. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಾವು ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—You should know your limitations.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I know my limitations.

Sri AZEEZ SAIT.—Nonsense!

Sri H. D. DEVE GOWDA.—He must withdraw that word.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—This is the second time that he is using that word.

MADAM SPEAKER.—The Hon'ble Minister should withdraw that word. Time and again it is not correct on the part of the Minister to use that word.

Sri AZEEZ SAIT.—It is not unparliamentary Madam. If still the Hon'ble Chair insists, I withdraw.

Sri KONANDUR LINGAPPA.—I rise to a point of order. "If the Hon'ble Chair insists, I withdraw."

MADAM SPEAKER:—The Minister has withdrawn that word and it is finished. Mr. Deve Gowda to proceed.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಯಕನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಇತಿಮಿತಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆ, ಅದಷ್ಟು ಸಚಿವರಿಗೆ

ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾರದಗದ್ದೆ ಮಠ ಅವರ ೪೦೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವಯಿರ ಮ್ಯಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ೨೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ನಾರದಗದ್ದೆ ಮಠ ಅವರಿಂದ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಕ್ಯಾಟಗರಿಕಲ್ಲಾಗೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

10-30 P. M.

ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕದಿರುವಾಗ ೧೨ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಿವೆ. ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯು ವರದಿಯು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ೧೨ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವಾಗ ೩೨ ಎಕರೆ ಪಡೆಯಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕ್ಲಿಯರಕಟ್ ಆಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಳುವುದೇ ಬೇರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ತಾವೂ ಹೋದುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಡಗಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ನವರು ಫೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಫಾರ್ಗೋ ಛಾಸೀ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಯಚೂರು ನಿವೇಶನ ಪಡೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಷ್ಟೇ. ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ರಾಯಚೂರಿ ನಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು. ಕಾರಣವೇನಂದರೆ, ಇದು ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅವರು ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಷಯ ಹದಗೆಡಿಸಬಾರದು ಏನೋ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೈಮೇಲೆ ಕೆಡವಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದೇಕೆಂದರೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಕ್ಸೂದಾಲಿ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಸ್. ರಾಮೇಗೌಡ ಈ ಮೂರು ಜನರ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯು ೨೪-೬-೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿರುವ ೩೦-೪೦ ಎಕರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ವರದಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇಂಥ ವರದಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯ ವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವರು ವಿಫಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಛಾಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ.ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಫಾರ್ಗೋ, ಡಾಡ್ಜ ಮುಂತಾದ ಛಾಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಮಿತಿ ಡಾಡ್ಜ, ಫೋರ್ಡ್, ಛಾಸಿಗಳು ಬೇಡ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ.ಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಈ ಸದನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಅವರು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.— ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು,— ಅದಕ್ಕಿಂ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವೇ ವಿನಹ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನನ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕು ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಲಾರಿಗಳ ಛಾಸಿಸ್‌ಅನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಪರ್ಟ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದಾಗ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್‌ಅನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್‌ಅನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. H. PATIL.— How can it be relevant for the purpose of privilege motion? I can understand if the minister has given an information which is not based on facts. They are entitled to have clarification.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಎರಡನ್ನೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ.— ವಾಮಿಟ್ (vomit) ಮಾಡಿಬಿಡಲಿ, ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಾಮಿಟ್ (vomit) ಮಾಡಿಬಿಡಲಿ ಎಂದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅವರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.— ವಾಮಿಟ್ ಎಂದರೆ, ಸ್ಪೆಲ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅವರಿಗೆ ಪಾಪ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ (೩-೪ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು) ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಕನ್ನಡ ಬರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri AZEEZ SAIT.— English is the simple language. When I said 'vomit' I meant that whatever is there in his heart let it come out..

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅತಿರೇಕದ ಪರಮಾವಧಿ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.— No, no. Don't behave like a child. Behave like a gentleman.

Sri AZEEZ SAIT.— I know.

Sri KAGODU THIMMAPPA.— This is not the way the minister should shout.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ರಾತ್ರಿ ಏನೇನೋ ತಿಂದು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರು, ವಾಮಿಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಅಪಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಆಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ಏನೇನೋ ಪದಗಳನ್ನು, ಬೇಡದೆ ಇದ್ದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಏಕೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹುಷಾರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

Sri K. H. PATIL.— Madam Speaker, the hon. members have the right ...

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ.— ನೀವೇನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪರೀಕ್ಷಕರೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ನೀತಿ, ನುಡಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇರೋದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರೋದು ಸರಿ, ಈ ತರಹ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ದುರಭಿಮಾನ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಕೆಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ದುರಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲೀಷ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬೇಡ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನೇನು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣೀಯವರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೂ....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯಾರು ಹಿರಿಯರು, ಯಾರು ಕಿರಿಯರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.— ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿರಿಯತನ, ಕಿರಿಯತನ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದು ಇದ್ದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಿರಿಯರೇ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದ್ದು ಇದ್ದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಎತ್ತಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹರೆ ವಿನಹ, ಅದರ ಅಂಚೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸದನ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸಭಾಪತಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮನವನ್ನು ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲ್ ೭೯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು; ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗಿ, ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ, ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ರೆಕಾರ್ಡುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಚರ್ಚೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಲಾರದು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ ಅನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—Since there are a number of speakers who want to speak on this subject I must be given sufficient time to reply. I will be able to reply only tomorrow.

Sri H. S. SIDDAPPA.—Tomorrow is a Sunday.

Sri AZEEZ SAIT.—Let us sit for one more day and discuss it. After all it is only a waste of public money..

Sri KAGODU THIMMAPPA.—Hon. Minister says it is a waste of public money. He should withdraw it.

Sri AZEEZ SAIT.—I will reply to it today itself. I withdraw what I said.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಈ ಕಡೆ ಏನು ರೂಲ್ ಇಬೆ ಅದೇ ರೂಲ್ ಆ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕಡೆ ೧೬೦ ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರು ಇರುವವರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ, ಸಹನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಕೂಡ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜವಾಬದಾರಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನ ಸೌಜನ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೀರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವವರು ಆ ಕಡೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ವಾದ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ: ದೇವೇಗೌಡ:—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಚಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಛೀಮಾರಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಸದಸ್ಯರೇ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಸಿನೆಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ರೆಗ್ಯೂಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. It is for the speaker to direct any member to behave or rise anything within the ambit of the rules.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಕರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ತಾವು ಸ್ಪೀಕರ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವೂ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೇ ಆಗಲಿ, ನಾನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ it is for you to pull-up.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಬಾರದೇ? ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪೀಕರ್ ಎದ್ದಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಏಳಬಾರದು ಎಂದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವಿೂರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೇಳ ಬಾರದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲಿ, ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು.

Sri AZEEZ SAIT.—I have obeyed the Chair. The Leader of Opposition is still not obeying the Chair.

MADAM SPEAKER.—I appeal to the members. ದಯವಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಧಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.)—Madam Speaker, in support of the privilege issue raised by hon. Leader of Opposition I have few points to make. I think it is a fit case to be referred to the Privilege Committee. Under the Act and the rules the purchasing power of all the materials vests entirely with the Road Transport Corporation. The General Manager has got powers to make purchases worth one lakh of rupees; the Vice-Chairman has powers to make purchases from Rs. 1 to 2 lakhs; the Chairman from Rs. 2 to 3 lakhs; and from Rs. 3 to 5 lakhs the power vests with the Stores Purchase Committee. Above 5 lakhs whatever be the materials, either acquisition of lands, construction of buildings or purchase of chassis *etc.*, the power vests with the Corporation. The Government has no purchasing power whatsoever over and above the Corporation. If there were to be a mention as to the powers of Government in

regard to these purchases we could not have questioned either the Minister or the Government. But there is no such mention either in the Act or in the rules to this effect.

Secondly, under sub-section (3) of section 35 of the Act, the Corporation will have to submit a report to the Government giving its working, functions, programmes *etc.*, and that report has to be laid on the table of this House by the Government. So the report is not a secret or confidential document. We are entitled to know what is going on in the Corporation. But the other day, the Hon. Chief Minister was saying that it cannot be placed on the table of this House. But under the Act the report on the working of the Corporation has to be laid before this House.

Sri AZEEZ SAIT.—You please read out that section.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It reads thus:

"The State Government shall cause the annual report referred to under sub-section (2) to be laid before the Legislature of the State. The Corporation shall, as soon as possible, submit to the Centre and to the State Government a report on the performance of the Corporation programmes etc-"

11-00 A. M.

So, they have got to give the policy and programme-policy for the entire year and day-to-day, weekly and monthly programme. Here the purchase of chassis is also included. The Hon'ble Minister said that he is not the purchasing authority- of course, he has rightly said that because under the Act he is not the purchasing authority, not even the Government. The purchasing authority is the Corporation. To a question by my friend Sri Krishnan, the Minister stated that the Government of India recommended only for the purchase of Layland and Benz for which he did not agree. The recommendation of the Government of India was to the Corporatoin, not the Minister. But when the Minister says that he did not agree with the Government of India's recommendation,

it means he takes the power of the purchasing authority, but he denies the same. He said that the Corporation in their meeting on 13-3-73 passed a resolution to purchase 50 Dodge and 50 Bedford chassis. Apart from that, after the meeting they have also purchased 100 chassis of Bedford and Fargo. The resolution says that the purchase may made after the matter regarding the terms and conditions, etc., are finalised by the Hon'ble Minister for Transport- terms include cost, discount if any, time limit, etc. As per the resolution, virtually the purchasing authority is the Minister and not the Corporation. So, he is a party in the purchase of these chassis. Now here in the Act it is stated that the Minister is the purchasing authority. The Minister cannot call the Board meeting in his chambers. The points for your consideration are, Madam Speaker: (1) the Minister has not said the correct thing, (2) he has not revealed what happened in the meeting in his chambers, whereas he has advised them to purchase those chassis, and (3) he has given only a portion of the information and the rest of the information was not placed on the Table of the House. Therefore, it amounts to giving incorrect information to the House, and giving incorrect information to the House amounts to breach of privilege. Therefore I request you to kindly refer this matter to the Privilege Committee.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).— ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುರುತರವಾದದ್ದು. ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋದಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, ಸಚಿವರು ಬರೀ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದದ್ದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿ ಇದೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವದರೊಳಗಾಗಿ ಸಚೀವರೇ ಸತಃ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಎಂಟೂ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ನ ಲಕ್ಷಣ ಎನ್ನ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಕಶಾಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರುಪ

ಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಉಪ ಸಮಿತಿಯವರು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡದೆ, ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡದೆ, ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಈ ಒಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಮಾಡಿ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನು ಕೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಶಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಚಿವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಡಫರ್ಡ ಫಾಸಿಗಳನ್ನು ಪರ್ಚೇಜ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫಾಸಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂ ಡರೆ, ಇದು ಬಹಳ ವರ್ಷ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಾಮ ಇದೆ ಎಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿ ಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕಾನಫಿಡೆನಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ವ ವಿಧದ ಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ)—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಅಂತ ಹೇಳು ವವನು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿ ದ್ದೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆಯಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು, ಅವರು ಉತ್ತರ ಏನು ಕೊಟ್ಟರು ಅದಕ್ಕೂ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಡೆದ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿ ದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ ಸೇಟರವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು ನಾನು ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ

ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ನಿಮಗೆ ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತೊಂದು ಮೀಟಿಂಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

"I am not a purchasing authority; I have never ordered that it should be purchased; it was all done by the Corporation itself." This could be very easily said by the Minister. But then what do you mean by 'purchasing authority' is the question? Purchasing authority may mean a person who actually signs on the papers to purchase the chassis, purchase so many bedfords and leylands. But the real implications of purchasing authority–particularly in the position of a Minister, is to influence the purchase of bedford chassis and chassis of various makes, without even taking into consideration the Act which is there. Then he himself will be acting as the purchasing authority. My submission is: That the Hon. Minister has acted as a purchasing authority despite the fact that he is not empowered under the Act. He has misled the House by saying that he is not the purchasing authority. How he has acted as the purchasing authority could be easily seen from the meetings which have been held. On the 9th August 1972 in a meeting held in the morning, the subject was discussed and it was decided to purchase 15 bedfords from Messrs India Garage and also 25 Fargo chassis. This meeting was held in the chambers of the Minister for Transport in which the Chairman, Vice-Chairman, Commissioner for home Affairs, General Manager were present. He has stated that the General Manager is empowered to purchase. At another meeting which was held in the afternoon of the same day, from 25 chassis it was changed to 50 chassis. They also say that the Board agreed after discussing with the Transport Minister in his chamber. My only feeling is by holding the meeting in the Transport Ministers chamber, an extent of influence has been used by the Minister in regard

to this; secondly, it also means that terms and conditions of the purchase have been finalised in his chamber. Under these circumstances as far as he is concerned, his actions have misled the House and it is within the competence of this House to treat it as a matter of privilege and also see that it is referred to the Committee to find out the entire truth or otherwise.

†Sri AZEEZ SAIT.—At the outset, I could say that there is no force in the privilege motion given notice of. I can definitely say that this matter cannot be treated as a privilege motion for the following reasons which I may bring to the notice of the House. From what I have gathered from the speeches of hon. members is, there seems to be a sort of misunderstanding and confusion over the whole issue. What I have said and I still hold regarding the Raichur land on the day when I replied to the question. I have stated categorically that I have no information about the decision of the Sub Committee. Subsequently when the points were raised in this House, I just requested the Department to find out what the matter was. I have been informed that the Sub Committee had gone into the question of purchase of a piece of land belonging to the Swamiji of a Mutt. Later on the Swamiji has written a letter to the Board saying that he is not prepared to sell his land even though he was offered Rs. 10,000/-. Meanwhile the correspondence was going on between the Corporation and the Swamiji. At this stage, the Industrial Development Corporation had decided to take over that land. Now acquisition proceedings are going on to acquire 163 acres of land.

Hon. Members might be aware that we had decided to bifurcate the Gulbarga Division into two *viz.*, the Raichur Division and the Gulbarga Division in order to give efficient service to the people and also to nationalise a couple of pockets. The Board had decided to bifurcate this division into two. Then the question of setting up divisional offices, divisional workshop, quarters for the staff was cropped up. It may kindly be seen from the resolution of the Board,

that the Board has decided to select one of the sites for the location of a complex. From the letter of the Opposition leader, I understand, as a last resort if that land is not available in Raichur, 20 acres of that land may be acquired.

I was invited to inaugurate the flats constructed for the MSRTC employees at Raichur. The Chairman of MSRTC presided over the function and I declared opened the flats. I was invited because I happened to be a Minister for Transport.

Under Section 35 of the Act, I have been given enormous powers to direct, to guide, to veto, institute an inquiry against the Corporation. I am just like a watchdog of the Corporation. I represent the Corporation in this House by virtue of being a Minister for Transport. It is my duty to hear the grievances of the hon. members which are aired on the floor of this House and remedy them. When hon. members put question pertaining to MSRTC, I will have to answer them. Members are doubtless aware that they have raised the questions of busstands, buses, shelters etc. I as the Minister has to look into those questions. I will have to get those things done vigorously through the MSRTC and the MSRTC has to fulfil the promises made by me on the floor of the House.

In the interest of the M. S. R. T. C. and the developmental activities of the Board I have to deal with every aspect of the matter of the Board. I am not a fool to hold a Board Meeting in my Chambers when I am not a member I know my responsibility. The Chairman is there and I am having cordial relations with the Board members. The Board Members can come to me whenever they want and we also discuss various aspects of the developmental activities of M. S. R. T. C. We wanted to nationalise a bit of road between Chitradurga and Davangere which is about 45 miles. It is up to the M. S. R. T. C. to rise up to the occasion and do things. I am just telling this in order to let you know what the Board is doing. I must have the overall control of the Board. Otherwise what is the use of being a Minister without having a control over the Board

I have written to the Madam Speaker about this and I still hold to that. The letter written to the Speaker reads as follows :

"This is with reference to the notice of Privilege Motion sent to me by the Hon'ble Leader of the Opposition, Sri H.D. Deve Gowda, copy of which is attached. I have already called on you and I have mentioned in person that the allegations made by the Hon'ble Leader of the Opposition against me are incorrect and not borne out by the facts. I am briefly summarising the position to enable you to take appropriate action to disallow the Motion.

On the 2nd of March 1973 in reply to supplementaries which arose on the starred question No. 251, I had stated that it was not a fact that I had personally prevailed upon the MSRTC to make purchase of 50 numbers of Dodge Fargo and 50 numbers of Bedford chassis. In reply to further supplementaries, I had also stated that the decision of the Corporation was not against technical opinion offered by the Mechanical Engineers of the Corporation. In his Notice of Privilege, the Hon'ble Leader of the Opposition has sought to question the veracity of the replies given by me and claims that the statements made by me are untrue and have resolted in misleading the house. I deny emphatically these allegations.

To begin with I must bring to the Hon'ble Speaker's notice, the fact that throughout the Session, members of the Legislative Assembly in particular members of the Opposition have been raising from time to time questions concerning the efficiency of the working of the Mysore State Road Transport Corporation. They have pointed out the need for improvement, the need for extra services, the need for more punctual and regular services, the need for additional buses and the need for bringing off-road buses on road. In

response to all these demands made by the Hon'ble Members of the House, I had given personal assurance on more than one occasion in the House that as Transport Minister, I would leave no stone unturned to see that these complaints made by the members were taken note of and due corrective steps will be taken by the Corporation to meet these demands. In order to fulfil these promises made to the Legislature and in order to discharge my own responsibilities as the Minister for Transport, I have no doubt from time to time been examining the working of the Corporation and I have had detailed discussions with the Home Secretary and with the Chairman, Vice-Chairman MSRTC and Senior officers of the Corporation regarding the working of the Corporation and the steps for its improvements.

One of the problems which was constantly raised was the shortage of vehicles. In order to meet this shortage, I instructed the Corporation on more than one occasion that they should take immediate steps .—

(a) to bring all off-road vehicles on road by carrying through the repairs and overhauls expeditiously; and

(b) to pursue vigorously the question of acquiring new buses for the Corporation.

In respect of (a), I am glad to say that as a result of my persistent efforts, the Corporation succeeded in bringing 490 off-road vehicles on road. In respect of (b), however the Corporation authorities brought it to my notice that inspite of their having placed orders with the chassis suppliers namely, Messrs. Leylands and Tata Mercedes Benz these suppliers were not forthcoming. The backlog position of the vehicles is indicated below:—

Make	Year	Pending against last order.	Ordered during the year.	Total	Supplies received against		Total supplies received up-to-date	Balance to be supplied
					Last year order	Current order		
Tata	1971-72	100	250	350	100	88	188	162
Tata	1972-73	162	250	412	127	92	219	193
			500	762	227	180	407	193
Leyland	1971-72	135	175	310	135	7	132	168
Leyland	1972-73	168	100	268	133	Nil	133	135
			275	578	268	7	275	135

The Corporation authorities requested me to intervene to help them to secure Chassis. Accordingly, I had written personal letter to the Hon'ble Minister for Shipping and Transport, Government of India, seeking his assistance in obtaining chassis. When these efforts did not prove fruitful a discussion was held with the Hon'ble Chief Minister in his Chambers on 11-7-1972 when I long with the Corporation officials were present. The Chief Minister was very anxious that urgent steps should be taken to augment the fleet of the Corporation in order to meet the demands made by the members of the public and members of the Legislature. It was felt that if Chassis were not available from the regular suppliers namely, Tatas and Leylands, the question of purchasing Chassis from other manufacturers such as Dodge, Fargo and Bedford should be urgently considered and on experimental basis at least 50 Chassis of each kind should be purchased. It was however made clear that before this was done, the technical clearance about the suitability should be obtained. In accordance with these basic

I held informal discussions with the Chairman and officials of the MSRTC. I emphatically deny that any formal and official meeting of the MSRTC Board was ever held in my Chambers. My intervention was only to ensure that the Corporation would obtain Chassis urgently required for operations, and my only direction to the Corporation at this informal meeting was with a view to expedite the availability of supplies.

So far as the actual purchase decision is concerned, it was taken at the meeting of the Corporation Board held on 13-3-73. This decision was also based on the recommendations made by the Purchase Committee of the Corporation. I enclose for Hon'ble Speaker's information copies of the resolutions passed by the Board and the recommendations of the Purchase Committee.

From the above, it will be clearly seen that the business decision to purchase these Chassis was taken by the Corporation within its own powers. The intervention of the Government was only with reference to our overall responsibilities for ensuring the adequacy of services maintained by the MSRTC for which we are responsible to the House.

On the question of technical advice, the recommendations of the Purchase Committee have gone into very detail indicating the basis for making these purchases. Firstly, the Purchase Committee has taken note of the non-supply of chassis by the regular spppliers Ashoka Leyland and Tata Mercedes. Secondly, the Purchase Committee has taken note of the report of the Chief Traffic Manager abou this needs of 850 vehicles which were not forthcoming. Thirdly, the Purchase Committee went into the technical and mechanical aspects of supply of Dodge/Fargo chassis in great detail in consultation with the Chief Mechanical Engineer. The proceedings indicate that the Chief Machanical Engineer said that there is no doubt the superiority of P-6-354 Engines which were now being used on the Dodge/Fargo chassis and had clearly indicated that there is nothing against the engine. When pressed by the Committee to give a definite opinion as to whether it would be risky to

purchase the Dodge/Fargo chassis the Chief Mechanical Engineer has given his technical opinion that there may not be much element of risk.

From the proceedings of the Committee it will be seen that the decision has been taken after very careful consideration of the situation in which the Corporation found itself and after taking due note of the Chief Mechanical Engineer's technical opinion. It is not at all a fact that the Chief Mechanical Engineer was in total opposition to the purchase of these chassis. It is evident also from the proceedings both of the Purchase Committee and of the Board that if there was plentiful supply of Leyland and Tata chassis the Corporation may not necessarily have considered the purchase of other makes. But in view of the fact that these chassis were not available and in view of the need to meet the demands which were being rigorously raised by the members of the public and members of the Legislature, the Corporation on an experimental basis has taken a decision to make these purchases. No doubt, the Corporation will watch carefully the results of the experiment before it would go in for any further purchases. May I also point out for the Hon'ble Speaker's information that whereas in the discussion at the Government level in the Chief Minister's Chambers and my Chambers our intention was to purchase only 50 Nos. Dodge/Fargo. The Corporation on its own has in fact had decided to purchase 150 Nos.

I would like to bring to the Hon'ble Speeker's notice that the whole question which has arisen is because of the delicate relationship which exists between a Minister who is in specific charge and has specific responsibility for the development of Transport in the State and has to deal with a Corporation which no doubt has a degree of autonomy under the Road Transport Corporation Act. I may however point out that although the Corporation is an autonomous body it cannot be forgotten that it is a Corporation wholly owned by the Government of Mysore and the Government of India. I would further point out that Under Section 34 of the Road Transport Corporations Act Government has

full authority to issue directions to the Corporation in respect of its working. In the summary of facts which I have given, I would conclude by saying that the intention at the Government level was purely to honour the promises made to the Legislature. The business part of the decision we had left to the Corporation which it has taken keeping due regard for technical opinion. In this connection apart from the privilege motion there is also half-an hour discussion tabled by Shri. Kagodu Thimmappa. Since the subject matter is identical, I suggest that both matters may be disposed of simultaneously.

11-30 A. M.

Further, coming to the acquisition of land at Raichur, I would like here to draw your kind attention to the Calling Attention Notice No. 42 by Sri Kagodu Thimmappa regarding the purchase of land for construction of workshop, etc., at Raichur. To that, I have replied in detail. This pertains to Resolution No. 2417 dated 15th February 1973. The proposal which was in pursuance of the Corporation Resolution No. 2326 dated 17-11-1972, authorising the Chairman to inspect the lands available at Raichur for locating the Divisional Workshops, etc., was discussed in detail. The Chairman informed the Members that the land was inspected along with the Transport Minister, Assistant Commissioner, Raichur, the Civil Engineer, M. S. R. T. C., the Divisional Controllers of Gulbarga and Raichur and the Executive Engineer, Gulbarga. At the same time, various other lands were also inspected. After taking into consideration the extent of land required for our purpose in one compact area to suit the needs of a division and other facilities like supply of water, accessibility, the urgent necessity for land to start the Raichur Division, for operational efficiency and economy and whether the possession of the land could be expeditiously obtained to meet our needs etc., it was proposed to take over the land belonging to Messrs Subhas Medical Stores. The Deputy Commissioner, Raichur has informed us that the land selected by the Committee was not available for the Mysore State Road Transport

Corporation as it is being acquired for another institution. Further, the Revenue authorities have also indicated that the cost of land is reasonable.

After further discussions and taking all the aspects into consideration, including the report of the Sub-Committee of the Corporation, it was resolved to acquire the land belonging to Messrs Subhas Medical Stores, to the extent of thirty two acres for locating the Divisional Workshops, Divisional Offices, etc., as no other suitable land was available within a reasonable distance. The Deputy Commissioner, Raichur, has stated that the cost is reasonable.

It was further resolved that the acquisition proceedings be started immediately, and the land taken in possession immediately, so that the construction of Divisional Workshops, Divisinal Offices, etc., could be taken up and completed at the earliest, for the convenient functioning of the Division.

In this connectian, I would like to read out the letter received from His Holiness Viragyanidhi Channavasavana Swamiji, Sukchetra Naradagadde Samsthana (District Raichur) to the Deputy General Manager and Divisional Controller, Mysore State Road Transport Corporation Gulbarga.

The postal address of the Swamiji as noted in his letter is as follows :

NARADAGADDE MATH,
BASAVANA BHAVI ROAD,
RAICHUR.

The letter dated 6-7-1972 is as follows.

"I am the owner in possession of S. No. 267 & 268 in the limits of Raichur, belonging the Religious Institution known as Naradagadde Math. I am the Mathadipathi of the Math.

In your personal talk and discussion regarding the sale of these land to your M. S. R. T. C. I have expressed

my willingness to sell the lands in Rs. 8,000/— per acre. Furthef I want to retain about 3 acres of land for having the Ashram in any one edge of the land adjacent to the road.

I have expressed my willingness to part with the lands having the view of General and public interest, even though the lands quite adjacent to me have been sold in Rs. 10,000/— per acre. Therefore, I further clarify the matter that I am not willing to dispose off the lands less than Rs. 8,000/— at any means.

So, in view of these facts, I request you to accept this officer and intimate me by next post."

The Deputy Commissioner intimated that this area was already under acquisition of the Mysore Industrial Area Development Board and hence it was not available. I will read out the letter dated 2-11-72 of the Assistant Commissioner, Raichur to the Deputy Commissioner, Raichur. It is as follows.

Sub : L. A. for construction of Divisional Workshop of M. S. R. T. C. in Sy. No. 267 & 268 at Raichur.

Ref : Your office Lr. No. RBR / LAQ / 72—73 Dt. 24-10-72

"The lands Sy. No. 267 & 268 of Raichur which are now proposed for acquisition for construction of Divisional workshop by the Mysore State Road Transport Corporation have been already under acquisition by the Mysore State Industrial Area, Development Board, Bangalore. Apart from the above two survey numbers there are also many other survey numbers covering an area of 163 acres which are under acquisition for Industrial area and the preliminary notification U/S. 28(1) Mysore Industrial Development Act, has also been submitted to your office *vide* this office letter No. LAQ/72—73 dated 27—10—72 and the same has been submited to the Government in your office letter No.....

In the circumstances explained above, the General Manager, M. S. R. T. C. Bangalore may be intimated the position and he may be requested to propose other suitable site for taking needful action. The connected records are re-submitted herewith."

Thirdly, the members of the Sub-Committee are Sriyuths Maqsood Ali Khan, Rame Gowda and the General Manager. Sri Rame Gowda ceases to be member now since his term was over. Sri Maqsood Ali Khan is still a member as also the present General Manager. The purchase of this piece of land has been unanimously agreed in the Board meeting."

Madam Speaker, I think I have made myself clear about all the points raised. Let my friends need not have any doubt about my *bona-fides*. The hon. members, I am sure, are aware that I am a responsible Minister and am here to carry out the wishes of the Hon'ble House and the general public.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಂದು ನಾನು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಮತ್ತು ಆ ಕಮೀಟಿಯವರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ನಾನು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿ ಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದಾಗ ಕೂಡ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಅವರ ರೆಕಾರ್ಡಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri AZEEZ SAIT.—As I have already stated, I still hold that I had no knowledge about the Sub-Committee on that day. It is only after the hon. members raised this question I got the information and the report is with me. Therefore, I hold that what I said on that day is correct.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೫ರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಟೋ ಪವರ್ ತಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ವಿಟೋ ಪವರ್ ಇದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಿಟೋ ಪವರ್ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ರಷ್ಯಾದ ಕೊಸಿಗಿನ್ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅದು ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ನನಗೆ ಪವರ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪವರ್ ಏನು ಎಂಬುದು ಸಹ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮೀಟ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

The powers of the Transport Minister in relation to the Road Transport Corporation Act must also be examined by the Privilege Committee. I want to know whether the Minister is competent to summon the Board members including the Chairman, to direct the Board members to pass such and such a resolution, to purchase such and such chassis. Whether that power is there according to Section 35 of the Corporation Act is a point to be considered by the Privilege Cammittee. Further the Hon'ble Minister for Transport said that the opinion of the Chief Mechanical Engineer was in favour of purchasing Bedford and Fargo chassis. Last time when we stressed him to place that record on the Table of the House, the Hon'ble Chief Minister intervened and said it is not possible. I request the Hon'ble Speaker that if the record is not going to be placed on the Table of the House, at least let it be examined by the Privilege Committee.

Sri AZZEZ SAIT.—The Chief Minister said that the resolution will be placed on the Table of the House.—

Sri H. D. DEVE GOWDA.—If the record is not going to be placed on the Table of the House or if the Hon'ble Speaker is not going to permit its being placed on the Table of the House, I only request the Hon'ble Speaker to permit its being examined by the Privilege Committee as to whether the Chief Mechanical Engineer has given any technical opinion in favour of purchasing these chassis. That is why I am stressing this particular point.

Today, again the Hon'ble Minister said that for experimental purposes first of all they have decided to purchase 50 Bedford and 50 Fargo chassis. It is not so. In the month of July 1972 (11-7-1972) they have decided—I am again stressing the point—to purchase only 3 Bedford and 3 Fargo chasis for experimental purposes. Have they verified the performance of these chassis as to whether they are giving good service? If they have verified this and then taken a decision for their purchase, I have no objection. I want the performance report of the Chief Mechanical Engineer to be verified by the Privilege Committee. We cannot sit in judgement with regard to the performance report.

On 9-8-1972, the Board took decision and passed a resolution. The Minister said: I am also a human being. In the capacity of Minister, I must act under the direction of the House: I must act in order to give good transport facilities to the public. He said all these things. I do not dispute. Where the suspicion arises is, in the morning the Board has decided to empower the Chairman, the Vice-Chairman and the General Manager and Home Secretary to deal with this purchase. On 9-8-1972 the Board has decided. The resolution is here. He cannot deny that. But on the same afternoon, what makes the Members including the Chairman to go to the chamber of the Hon. Minister at 4.45 p.m. I do not think the Minister has prevailed upon these Members. In that meeting, at 4.45 p.m. that was held in the Chambers of the Hon. Minister—it is the entire Board including the Chairman, non official members and official members-they took a decision

to authorise the Hon. Minister to deal with this transaction. Is it also empowered in the Act that the Minister could deal with the purchase, is also a point which may be examined by the privileges Committee.

Sri A. A. Desai.—He was not authorised to purchase the chassis. He was authorised to finalise the terms of the agreement.

Sri H. D. Deve Gowda.—I will read for the benefit of the Hon. Member and Minister again. In the afternoon meeting which was held at the Minister's Chambers, 50 Dodge and 50 Bedford chassis may be purchased after the matter regarding the terms and conditions etc. are finalised by the Hon. Minister for Transport. Is it not going to lead to suspicion? Please clarify. You are an experienced and seasoned parliamentarian-much more than us. Does it not lead to suspicion? Where was the necessity for a board meeting and the members of the board to go to the chambers of the Minister and have another meeting. The same day afternoon, the Board has resolved in the presence of the Minister in his chambers. I will leave it at that stage. Is it not necessary that the Privileges Committee should examine this ? I know your limitations Madam ; the House should refer this matter to the privileges committee. I only request the Hon'ble Members of this House that they should give support to the idea of referring this matter to the privileges committee, at least in order to clear the doubts. In case I have made any exaggerated statement on this issue, I am prepared to apologise. I do not want to cast any aspersion on the conduct of the Minister.

Subsequently, that is August 1972, in the morning they have resolved to purchase 50 Bedford, 25 Dodge and 25 Fargo tnd suddenly in the afternoon, they say 50-50 each. Why did they change their opinion all of a sudden ? Whether the **bona-fides** of the Members of the Board has to be questioned, I donot want to enter into this controversy. Let it be examined by the Privileges Committee.

On 13-3-1973 they have again decided to purchase 150 chassis of Bedford.

Sri Azeez Sait.—Dodge.

Sri H. D. Deve Gowda.—The Hon'ble Minister has made a statement at Hubli while coming back from Bombay. I do not want to go into these details. We will take up this issue in a different forum. He has said: 'Leyland and Dodge are not available and we are forced to go in for another 150 chassis.

Subsequently, another resolution was passed by the Board on 13—9—1973 to purchase Bedford Chassis. I only say: whether the Minister has prevailed upon the Corporation to purchase 150 chassis or not, is a matter to be examined by the Privileges Committee. So, I leave this chassis business at this stage.

I only request the Hon'ble Speaker to kindly permit this matter to be examined by the Privileges Committee and I hope even the House will agree to give consent to refer this matter to the Privileges Committee as far as the Chassis issued is concerned.

So far as the purchase of land is concerned, while replying, the Hon. Minister has made out another point. He said that the Swamiji of Nargund Mutt agreed to part with this land at the rate of Rs. 8,000 per acre. In the earlier part of his reply, he said that because the Nargund Mutt Swamiji does not agree to this, there is no alternative.

Sri Azeez Sait.—I am sorry. I read out the letter and it said: The Swamiji has stated also and he is not willing to sell the land for any price less than Rs. 8,000 per acre,-I have read the entire file here. Why do you suspect every action as if everything is fishy ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

Sri H. D. Deve Gowda.—I have already made it clear that I am not doubting the **bona-fides** of the Hon. Minister. I have only said that these circumstances leads to suspicion and it should be examined by the Privileges Committee in order to clarify these doubts. The hon. Minister is 100 per

cent honest and clear in his mind that he has not indulged in malpractice, then let the matter be referred to the Privileges Committee and the Privileges Committee will give its virdict. I know the privileges Committee Chairman. It is headed by a member of your party. I am not there. Let the Privileges Committee give its verdict that the Minister has not indulged in any malpractice. Let them say that. I will agree.

As it is there is a report which says that this land now proposed to be purchased by the Corporation is one on which they have to spend more for improvement and development. That is the report of the Sub-Committee. They say: in case any other land is not available then the question of going in for Lakshman's land to the extent of 12 acres may be purchased excluding the marshy portion and the tank-bed area. And today, the Minister and the Chairman decided. . I do not know whether the Minister had gone there only for this purpose or for any otherthing.

Sri Azeez Sait.—I tell you I was there for the opening ceremony of the quarters. Why don't you believe it- ?

Sri H. D. Deve Gowda.—They have decided to purchase 32 acres. The point is, 60 acres of land was purchased from that gentleman Mr. Lakshman for a sum of Rs. 23,000.

Thirty two acres of land were proposed to be purchased by the Corporation authorities for Rs. 2.24 lakhs at the instance of the Hon. Minister for Transport and the Chairman after their inspection. Further more, the Hon. Minister said that while replying to the Calling Attention Motion of Sri Kagodu Thimapppa, he did not know about the Sub-Committee's Report.

12 Noon.

Sri Azeez Sait.—I still hold that I did not know about it on that day.

Sri H. D. Deve Gowda.—Even now he asserts that he did not know about it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಸಲ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಕರೆಕ್ಟ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. D. Deve Gowda.—Are three months required to rectify or clarify the mistakes committed by a Minister while making a statement in this House ? In fact, I tabled this privilege motion about one and a half months back and because the Hon. Minister was not keeping good health I did not want to take it up then. So, sufficiently long time has been given. If he is really intrested in clarifying this point, he could have done it.

So far as the land dealing is concerned, even now I hold that it is a fishy deal and I feel that it should be examined by the Privileges Committee. I hope the House will give its consent to refer this matter to the Privileges Committee.

Sri Azeez Sait.—I have been repeatedly telling the House that on the day when a clarification was sought by Sri Kagod Thimappa, I had said that I was not aware of the Sub-Committee's Report on that day. You, Madam, might remember that on the third day or fourth day thereafter I telephoned to you saying that there might be some mistake on my part and that I would like to correct it. Sri Deve Gowda had read out the Sub-Committee's report. The Sub-Committee has not completely discarded that land. The recommendation of the Sub-Committee is with the Board. We are not purchasing the land ; we have only ordered for acquiring the land and whatever award is passed by the Deputy Commissioner it is for the Board to accept. So there is nothing fishy, nothing underhand and nothing in the nature of Rampriya dealing.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ರಾಮಪ್ರಿಯ ಡೀಲಿಂಗ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬರ ಬೇಕು ? ಭಾಸಿಸ್‌ಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.— ಆಮೇಲೆ ಭಾಚಿಸ್ ಅಂಗಡಿಂದ ಅಂಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಛೇರ್‌ಮೆನ್ ಸಾಹೇಬರು ಲೇಲೇಂಡ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಭಾಸಿಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ ಕರೆದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಛೇರ್‌ಮೆನ್, ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri H. D. Deve Gowda.—Then the Chief Minister is also involved in this fishy deal.

Sri K. H. Patil.—The Privileges Committee cannot go into the question whether it is a fishy deal or not and it is for the House to decide it. With all due respect to the Hon. the Leader of the Opposition, I would request him not to drag in the name of the Chief Minister into this matter Merely because a meeting was held in the Chief Minister's chamber or merely because he was present, it is not proper for him to involve him this matter.

Sri H. D. Deve Gowda.—It is the Transport Minister who dragged in his name.

Madam Speaker.—I shall read the statement made by the Hon. Minister for Transport in reply to the Call Attention Notice No. 43 by Shri Kagodu Thimappa.

> " The Mysore State Road Transport Corporation constituted a committee to go into the question of establishing a Division at Raichur and for locating the Divisional Workshop, offices, etc. and put up its recommendations.
>
> Accordingly, the Committee after inspecting all the available lands decided that the workhsop etc. should be located on the Raichur-Yeramarus Road and selected 20 acres of vacant land a little away from the office of the Superintendent of Police This land vests with the Mathadipathy of the Naradagadde Mutt. Proposal for the acquisition of this area was forwarded to the Deputy Commissioner Raichur District, Raichur. The latter, however, intimated that this area is already under acquisition for the Mysore State Industrial Area Development Board, Bangalore and hence it was not available and Mysore State Road Transport Corporation may propose some other suitable land.

The Committee in its report has stated that if no other land is available, the Mysore State Road Transport Corporation may acquire land belonging to a private party situated on the Raichur-Kurnool Road, the owner of which is one Sri Lakshman.

In view of the non-availability of the land vested with Naradagadde Mutt as the same was required by the institution indicated above, fresh inspection was conducted at Raichur by the Hon'ble Minister for Transport and the Chairman M.S.R.T.C. along with Revenue Authorities and it was found that taking all aspects into consideration including the extent of land available to suit the needs of a division in one compact area and other facilities like supply of water, accessibility etc. the alternative site belonging to the private party viz. Sri Lakshman suggested by the Committee was large enough in area (32 acres) and suitable for locating the workshop, offices, etc.

This land is proposed to be acquired under the Mysore Land Acquisition Act and not by direct purchase from the party and the Corporation Board has approved of the aiquisition of the same. In this context it is to be stated that the location of the Divisional Workshop etc. is done after much Deliberation taking into account the advantage to the Corporation from the operation view point and its location, extent available, with relation to the existing bus stand and depot."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನೇ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಸಬ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಏನೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ಇದು ಉತ್ತಮ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲ, ಇದು ಅವಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಜಾಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆ ವರದಿಯ ನಕಲು ಒಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಕೊಡಲಿ. ನಾನು ತಾವು ಕೊಡುವಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ಸ್ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಥಾಸಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತು ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ತಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಓಟು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರೂಲಿಂಗ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರ ಇರಬಹುದು, ನಾಳೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಹೋಗಬಹುದು, ಬೇರೆಯವರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯದ ತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ. ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಲಿಂಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾನೇನೂ ಬೇರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ ಆವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಈಗ ಏನು ಸಂಶಯಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಷಯಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವೆ ಸಜೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮೀಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರು ಜನರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಕಮೀಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿ. ಆದರೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್.— ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ತನುಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು, ಊಟ ನಿದ್ರೆ ಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಂಟಲಮನ್ಸ್ ಬಿಹೇವಿಯರ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಔಟ ಸೈಡ ದಿ ಹೌಸ್ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದಮೇಲೆ ನನ್ನದು ತಪ್ಪು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ- ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ನಾನು ಆ ಚಾಲೆಂಜನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.— ಇದುವರೆಗೂ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೊಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

Sri H. D. Deve Gowda.—I accept this challenge. I am prepared to quit this place.

Sri H. Siddaveerappa.—The hon. Speaker is there. Let her give ruling.

Sri K. H. Patil.—At this stage we have to confine ourselves only to the privilege motion. The Speaker if she is satisfied that there is a prima facie case, she can refer it to the Privileges Committee or the House can take a decision. But other things like appointing an enquiry officer, etc., do not come into the picture at all. This is not an issue between two members here.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.— ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮೀಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಅದರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೂವ್ ಆದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ನೀವೇನೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri C. M. Arumugham.—The hon. Minister Sri H. Siddaveerappa will please know that this is not a matter between Sri Azeez Sait and Sri H. D. Deve Gowda. All the time it is a matter between the Government and the Opposition Leader. Whatever Sri Azeez Sait has said, it is the statement of the Government and not as from Sri Azeez Sait. Now the Government has said that apart from the question of admitting or not admitting privilege motion the minister who is a part of the Government made a statement, that outside the House if a three man committee is appointed it can probe into the matter and if anything is proved wrong, he will resign.

Madam Speaker.—If I agree to that proposition ?

Sri C. M. Arumugham.—That is a statement coming from the Government. It is for the Speaker to agree or not.

Sri H. Siddaveerappa.—It is irrelevant in the sense that it does not come within the purview of this motion.

Sri H. D. Deve Gowda.—The Minister has come forward. I agree to it.

Sri C. M. Arumugham.—Under the rules of procedure the Government can make a statement at any time. The minister can intervene.

Sri H. Siddaveerappa.—The hon. member must understand that he is not in good health. He has blood pressure.

Sri Azeez Sait.—I am sorry. I have no blood pressure. My request is, we are in a parliamentary democracy; we want honesty and we must be able to express our opinion and say which things are incorrect. There should be some end to all this.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.....

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಹೊರಗಡಗೆ ಹೋಗಲು ಎದ್ದರು.....).

ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ದಯಮಾಡಿ, ಈಗ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರ ದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.....

ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ಕಮಿಟಿಗಾದರೂ ರೆಫರ್ ಮಾಡುಬಹುದು, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ .. ....

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ನಾನು ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಟ್—.ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮೀಟಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕಮೀಟಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವುದೂ ಬೇಡ. ಇದಕ್ಕೆ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೊರಗಡೆಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಮೀಟಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಸಿ. ಆ ಕಮೀಟಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri H. D. Deve Gowda.—The Hon. Minister has himself come forward with this offer. I am prepared to accept his offer and I will just now hand over my registration letter to the Hon. Speaker.

Sri B. B. Sayanak.—There is a procedure to accept the challenges of both the Minister as well as the Hon. Leader of Opposition.

Sri K. F. Patil.—The House is not intrested in other matters. The House is intrested only in the privilege motion.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಥಾಲೆಂಜುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲಾರೆ.

Sri H. D. Deve Gowda.—I think the Hon. Speaker is also interested in having a clean administration in the Road Transport Corporation. You may kindly permit me to accept the offer made by Hon. Minister.

Madam Speaker.—I cannot accept it.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈಗಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಈ ಆಟ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri C. M. Arumugham.—It is not a challenge but it is a statement made by the Hon. Minister.

Madam Speaker.—I know what he has said. I also know that little bit of english. I cannot accept it.

Sri H. D. Deve Gowda.—If that is the attitude of the Government I must stage a walk-out by condemning the acts of the Government.

(All the Opposition Members, except Mr. B. B. Sayanak, lead by the Leader of Opposition staged a walk-out)

Madam Speaker.—I have heard Hon. Leader of Opposition and other members on the two questions of privilege. I have also heard the Minister for Transport. Several arguments were advanced regarding the powers of the Government in the affairs of the Road Transport Corporation etc. There are a number of rulings of Parliament, other State Legislatures and of this House that if any statement is made by any member of Minister which another member believes to be untrue, incomplete or incorrect, then there is no breach of privilege. The established procedure in such cases is to hear both the members and the Minister concerned and the matter is left to the members of the House and the public to judge who is right or who is not right. The Speaker of Lok Sabha has held that we cannot enter into any enquiry or investigation here. The recent rulings of Lok Sabha in such cases are also to the effect that there can be no question of privilege when facts are in dispute. A breach of privilege can arise only when the member or the Minister makes a false statement or an incorrect statement wilfully, deliberately and knowingly.

In the light of the rulings on the above lines, to-day I allowed the members and the Minister to make their statements. Both the versions are before the House. I withhold my consent to the privilege motion. This does not however mean that the matter cannot be raised by members in other ways. The House can discuss the affairs of the Corporation through other Parliamentary devices. I may also add that the Public Undertakings Committee also goes into the working of the Corporation.

So far as the privilege matter is concerned, I feel that the matter may be treated as closed.

Now, we will go to next item.

NON OFFICIAL RESOLUTION

re : Construction of a statutory Malnad Development Board (Debate Contd.)